

Дінтану сараптамасын жүргізу қағидаларын бекіту туралы және Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдерінің күші жойылды деп тану туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 7 ақпандағы № 209 Қаулысы.
Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 15 сәуірдегі № 238 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 15.04.2015 № 238 қаулысымен.

«Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 11 қазандағы Заңының 6-бабының 4-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Қоса беріліп отырған Дінтану сараптамасын жүргізу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) бекітілсін.

2. Мыналардың күші жойылды деп танылсын:

1) «Дінтану сараптамасын жүргізу ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 30 қаңтардағы № 70 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2007 ж., № 2, 30-құжат);

2) «Қазақстан Республикасы Мәдениет министрлігінің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 31 наурыздағы № 252 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдеріне енгізілетін өзгерістер мен толықтырулардың 7-тармағы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2010 ж., № 25-26, 198-құжат);

3) «Қазақстан Республикасы Дін істері агенттігінің мәселелері» туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 1 тамыздағы № 888 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдеріне енгізілетін өзгерістер мен толықтырулардың 2-тармағы.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Премьер-Министрі

*Қазақстан Республикасының
К. Мәсімов*

Қазақстан

Республикасы

Үкіметінің

2012

жылғы

7

ақпандағы

№

209

қаулысымен

бекітілген

Дінтану сараптамасын жүргізу қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Дінтану сараптамасын жүргізу қағидалары «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 11 қазандағы Заңына сәйкес әзірленді және дінтану сараптамасын жүргізу тәртібін айқындайды.

2. Дінтану сараптамасы (бұдан әрі – сараптама) құрылтай құжаттардың, сондай-ақ діни мазмұндағы басқа да құжаттардың, діни білім беру бағдарламаларының, діни мазмұндағы ақпараттық материалдар мен діни мақсаттағы заттардың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкестігін анықтау мақсатында жүргізіледі.

3. Сараптама жүргізуді діни қызмет саласындағы мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын уәкілетті орган (бұдан әрі - Уәкілетті орган) қамтамасыз етеді.

Ескерту. 3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 18.10.2013 № 1109 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

2. Сараптаманың міндеттері

4. Сараптама міндеттері:

1) діни бірлестік ұсынған құрылтай құжаттары, діни ілім мен діни жоралар туралы мәліметтер негізінде объект мазмұнының нақты діни ілімге тиесілігін анықтау, объект мазмұнын бағалау;

2) діни бірлестік мемлекеттік тіркелу (қайта тіркелу) кезінде оның нақты қызметінің сәйкестігін тексеру;

3) сараптама объектісі мазмұнының Қазақстан Республикасы Конституциясы мен заңнамасының нормаларына сәйкестігін анықтау болып табылады.

Сараптама жүргізу кезінде діни бірлестіктерді мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) және олардың қызметін бақылауды жүзеге асыру кезінде туындайтын және сараптамалық бағалауды талап ететін басқа да мәселелер қаралуы мүмкін.

3. Сараптама объектісі

5. Сараптама объектілеріне:

1) діни бірлестіктердің құрылтай құжаттары;

2) діни мазмұндағы құжаттар (діни бірлестіктердің құрылымын, діни ілімінің негіздерін, діни практикасын айқындайтын құжаттар, сондай-ақ діни қызметтің

нысандары мен әдістерін сипаттайтын құжаттар);
3) діни білім беру бағдарламалары;
4) діни мазмұндағы ақпараттық материалдар мен әдебиет;
5) діни мақсаттағы заттар жатады.

4. Сараптама субъектісі

6. Сараптаманың субъектілері:

1) іріктеуді Уәкілетті орган жүзеге асыратын басқа мемлекеттік органдардың, қоғамдық бірлестіктер өкілдері, дінтанушылар, заңгерлер және басқа да мамандар арасынан тартылатын сарапшылар;

2) Уәкілетті орган консультанттар ретінде тартқан діни бірлестіктердің өкілдері;

3) Уәкілетті орган басқа мемлекеттерден, шетелдік және халықаралық ұйымдардан сарапшылар ретінде тартқан мамандар;

4) Уәкілетті орган бөлімшелерінің дін саласында арнайы білімі бар қызметкерлері болып табылады.

7. Уәкілетті орган сараптама жүргізу үшін кеңесші-талдау органдарын (сараптамалық кеңес, сараптамалық топтар) құра алады.

5. Сараптаманы жүргізу негіздері

8. Сараптама жүргізудің негіздері:

1) Уәкілетті органға жеке және (немесе) заңды тұлғалардың өтініштері;

2) Қазақстан Республикасының кітапхана қорларына, сондай-ақ Уәкілетті органға діни әдебиеттің, діни мазмұндағы өзге де ақпараттық материалдардың келіп түсуі;

3) жеке тұлғалардың миссионер ретінде тіркеу (қайта тіркеу) және діни бірлестіктерді тіркеу үшін өтініштері;

4) жеке өзі пайдалануға арналған материалдарды қоспағанда, діни мазмұндағы ақпараттық материалдардың Қазақстан Республикасының аумағына әкелінуі;

5) Уәкілетті орган басшысының бұйрығы болып табылады.

9. Уәкілетті орган сараптама жүргізуге материалдар келіп түскен сәттен бастап бес жұмыс күні ішінде:

1) сараптамаға ұсынылған материалдың сот шешімімен Қазақстан Республикасының аумағында қызметіне тыйым салынған діни бірлестікке (ұйымға) жататындығын не жатпайтындығын;

2) сараптамаға ұсынылған материалдың сот шешімімен Қазақстан Республикасының аумағында еңбектеріне тыйым салынған авторға тиесілі

екендігін не тиесілі еместігін;

3) сараптамаға ұсынылған материалдың (оның ішінде анонимдік) сот шешімімен Қазақстан Республикасының аумағында таратылуына тыйым салынғандығын не салынбағандығын;

4) сараптамаға ұсынылған материалдың Қазақстан Республикасы таныған және ратификациялаған, сондай-ақ Қазақстан Республикасының орындауы үшін міндетті болып табылатын халықаралық немесе мемлекетаралық актілермен қызметіне тыйым салынған діни бірлестікке (ұйымға) тиесілі екендігін не тиесілі е м е с т і г і н ;

5) сараптамаға ұсынылған материалдың авторы халықаралық-құқықтық актілерге сәйкес бейбітшілік пен адамзаттың қауіпсіздігіне қарсы қылмысы үшін, оның ішінде экстремистік және террористік әрекеті үшін сотталған адам болып табылатындығы жөнінде мәліметтердің бар-жоғын;

6) ұсынылған материалды Қазақстан Республикасы таныған және ратификациялаған, сондай-ақ Қазақстан Республикасының орындауы үшін міндетті болып табылатын халықаралық немесе мемлекетаралық актілермен таратуға тыйым салынғандығы туралы мәліметтердің бар-жоғын;

7) ұсынылған материалдың толық жинақталмаған (ақаулы, ішінара немесе толығымен зақымдалған болып табылатындығын не табылмайтындығын);

8) ұсынылған материалдың мемлекеттік немесе орыс тілдеріндегі тең түпнұсқалы аудармасының болмауын тексереді.

Жоғарыда көрсетілген жағдайлардың болуы сараптама жүргізуден бас тартуға негіз болып табылады, бұл туралы сұрау салып жүгінген тарапқа жазбаша хабарланады.

6. Сараптаманы жүргізудің тәртібі мен шарттары

10. Уәкілетті орган сараптама жүргізу туралы шешім қабылдайды, сондай-ақ сараптама жүргізу үшін сарапшыны (сарапшыларды) белгілейді.

11. Сараптама жүргізуді Уәкілетті орган бір немесе бірнеше сарапшыға (сараптама комиссиясына) тапсыруы мүмкін.

12. Сараптама объектісі бойынша әр түрлі мамандықтағы сарапшылар кешенді сараптама жүргізуі мүмкін.

13. Уәкілетті орган сарапшыға (сарапшыларға) сараптамаға жататын объектіні және сарапшыға (сарапшыларға) қойылған сұрақтар тізбесін жолдайды.

14. Сараптама Уәкілетті органға сараптама объектісі келіп түскен күннен бастап күнтізбелік отыз күннен аспайтын мерзімде жүргізіледі.

15. Сараптаманы жүргізу үшін сарапшының (сарапшылардың) қосымша материалдар мен ақпараттарды зерделеуі қажет болған жағдайда, сараптаманы

жүргізу мерзімі күнтізбелік отыз күнге ұзартылуы мүмкін. Уәкілетті орган мұндай шешім қабылданған сәттен бастап үш жұмыс күні ішінде сұрау салумен жүгінген тарапқа жазбаша хабарлайды.

16. Уәкілетті орган мүдделі діни бірлестіктерге, Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарына, ұйымдар мен қоғамдық бірлестіктерге сұрау салулар жіберу арқылы сарапшыға (сарапшыларға) қосымша материалдар мен ақпараттар алуға жәрдем көрсетеді. Халықаралық ұйымдарға тиісті сұрау салулар Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігі арқылы жолданады.

17. Уәкілетті орган тұрақты ақпараттық қор қалыптастыру мақсатында сараптама объектісінің бір данасын өзінде қалдырады.

18. Сараптама жүргізу барысында сарапшы (сарапшылар):

1) Уәкілетті орган қойған сұрақтар бойынша дәлелді, ғылыми негізді, объективті және толық сараптама қорытындысын дайындайды;

2) сараптама жүргізу үшін ұсынылған сараптама объектісі, материалдар мен ақпараттар туралы мәліметтерді жария етпейді, сондай-ақ оларға жария баға беруден тартынады;

3) Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларын және әдеп қағидаларын қатаң сақтайды.

19. Сараптама жүргізу мүмкін болмаған жағдайда, сондай-ақ оны жүргізуге кедергі келтіретін жағдайлар туындаған кезде, сарапшы (сарапшылар) бұл туралы Уәкілетті органға мұндай жағдайлар анықталған сәттен бастап үш жұмыс күні ішінде жазбаша хабарлайды.

20. Сараптама қорытындысында мыналар көрсетіледі:

1) сараптама жүргізген ұйым немесе тұлға;

2) сарапшының құзыреттілігін (мамандығы, ғылыми дәрежесі) көрсететін деректер;

3) сараптама объектісінің діни бағыты;

4) сараптама объектісінің атауы (әдебиет авторы, баспа, шыққан жылы);

5) сараптама объектісінің саны (дана есебімен), көлемі (бет саны), тілі;

6) қойылған сұрақтардың негізделген және толық жауаптары.

Сараптама қорытындысында сараптама объектісі бойынша қосымша мәліметтер көрсетілуі мүмкін.

Сараптама қорытындысы сараптама объектісінің Қазақстан Республикасының аумағында пайдалануға және таратылуға ұсынылатыны немесе ұсынылмайтыны көрсетілетін сарапшының тұжырымын қамтиды.

Егер дінтану сараптамасының объектісі діни бірлестіктердің мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) кезінде ұсынған құрылтай құжаттары болып табылса, онда сараптама қорытындысында сарапшы құрылтай құжаттары деректерінің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келетінін немесе сәйкес

келмейтінін

көрсетеді.

21. Сараптама қорытындысы сараптама жүргізген ұйымның фирмалық бланкісінде дайындалады. Сараптаманы жеке тұлға жүргізген жағдайда, қорытындыда сарапшының қолы қойылуы тиіс.

22. Діни бірлестік ұсынған құжаттарға сараптама жүргізу кезінде діни бірлестіктерді мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) мерзіміне үзіліс жасалады.

23. Миссионерлер ұсынған материалдарға сараптама жүргізу кезінде миссионерлерді тіркеу мерзімі тоқтатыла тұрады.

24. Қылмыстық, азаматтық істер және әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы істер бойынша сараптаманы тағайындау ерекшеліктері тиісті заңнамалық актілермен реттеледі.

25. Сараптама қорытындылары ұсыныстық сипатқа ие болады.

26. Сараптама нәтижелері Уәкілетті органның ресми сайтында жариялануы тиіс.

7. Қорытынды ережелер

27. Сараптама қорытындысы негізінде Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес діни бірлестікті мемлекеттік тіркеуге (қайта тіркеуге) қатысты тиісті шешім қабылдайды.

28. Облыстың, республикалық маңызы бар қаланың және астананың жергілікті атқарушы органы сараптама қорытындысының негізінде Қазақстан Республикасының аумағында миссионерлік қызметті жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының азаматтарын, шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдарды миссионерлер ретінде тіркеуге (қайта тіркеуге) қатысты тиісті шешім қабылдайды.

Ескерту. 28-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 18.10.2013 № 1109 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

29. Сараптаманы жүргізуді қаржыландыру Қазақстан Республикасының бюджеттік заңнамасына және мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.